

Alternatywa wobec czynników syntetycznych

REAL ALTERNATIVES od 2015 r.

Rozmowa z Krzysztofem Grzegorzczakiem Prezesem Zarządu fundacji PROZON

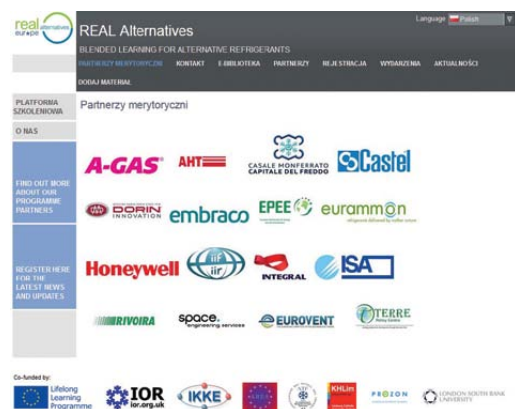
Krzysztof Grzegorzczak

REAL ALTERNATIVES – co to jest za projekt i z czym jest związany?

Krzysztof Grzegorzczak: REAL Alternatives jest europejskim projektem szkoleniowym, współfinansowanym ze środków programu unijnego „Uczenie się przez całe życie” i współtworzonym przez instytucje specjalizujące się w tematyce chłodniczej. W ramach programu powstaną tzw. szkolenia dla techników chłodnictwa, klimatyzacji i pomp ciepła. Będą oni mogli skorzystać z łatwo dostępnych szkoleń w internecie, które dobrze uzupełnią kształcenie tradycyjne. Tematyka szkoleń skupia się wokół stosowania czynników chłodniczych, alternatywnych wobec czynników z grupy HFC, czyli tzw. F-gazów, cechujących się wysokim potencjałem globalnego ocieplenia (GWP). Za „czynniki alternatywne” uznaje się czynniki naturalne – amoniak, dwutlenek węgla, węglowodory (izobutan, propan i propen) oraz czynniki syntetyczne o bardzo niskim GWP – czynnik R32 (GWP wynosi 675), czy też czynniki z grupy hydroolefin (HFO) – przede wszystkim R1234ze (GWP ok. 3, wedle najnowszych badań).

Kto jest inicjatorem tego programu? Jakie instytucje biorą w nim udział?

KG: Program prowadzi konsorcjum siedmiu partnerów z Europy. Obok Fundacji PROZON, która reprezentuje Polskę, są to: niemiecki ośrodek szkoleniowy IKKE, dwie szkoły wyższe: belgijski Uniwersytet Katolicki (KHLim) i brytyjski South Bank University, włoskie Stowarzyszenie Techników Chłodnictwa (ATF) oraz międzynarodowa federacja stowarzyszeń pracodawców chłodnictwa AREA. Nad całością czuwa, jako koordynator, brytyjski Instytut Chłodnictwa, który jest też inicjatorem programu. Projekt wspierają także firmy branżowe, organizacje handlowe i inne instytucje, którym przypada rola konsultantów materiałów szkoleniowych czy doradców merytorycznych.

Jaki jest cel programu REAL ALTERNATIVES, co będzie jego wynikiem?

KG: Jednym z obowiązków, wynikających ze znowelizowanego właśnie unijnego rozporządzenia F-gazowego (517) jest „infor-

nowanie” podczas szkoleń F-gazowych o alternatywach wobec tych czynników. Wymóg ten pozwoli spełnić nieodpłatne szkolenia internetowe, które są łatwo dostępne, zarówno dla prowadzącego zajęcia, jak i dla kursanta, zarówno z poziomu komputera stacjonarnego, jak i urządzeń mobilnych. Szkolenia będą elementem szerszej, dostępnej nieodpłatnie platformy edukacyjnej, zawierającej także obszerną bibliotekę istniejących publikacji oraz oceny i testy on-line – zarówno do samooceny, jak i dostępne tylko dla prowadzących szkolenia.

Na jakim etapie jest w tej chwili program?

KG: Skończyły się właśnie pilotażowe testy pierwszych modułów szkoleniowych, przeprowadzone przez specjalistów z zakresu chłodnictwa i klimatyzacji w krajach biorących udział w projekcie. Pojawiły się też wypowiedzi kilku specjalistów spoza tych krajów. Zebraliśmy opinie, które pomogą nam uzupełnić i udoskonalić szkolenia przed ich premierą na początku 2015 roku.

Na tym etapie możemy powiedzieć, że część elektroniczna szkoleń obejmie podstawową, uporządkowaną wiedzę o instalacjach chłodniczych na czynniki alternatywne. Zwracamy uwagę na to, czym się różnią od czynników syntetycznych, zarówno pod względem własności środowiskowych i użytkowych, jak i różnic w projektowaniu instalacji czy dostępności komponentów. Duży nacisk położony jest na bezpieczeństwo, zasady prawidłowego wykonawstwa i serwisu oraz procedury zapobiegania wyciekom.

Za co odpowiada PROZON w projekcie?

KG: Projekt składa się z ośmiu „pakietów roboczych”, każdy z partnerów koordynuje jeden z nich – z wyjątkiem Instytutu Chłodnictwa, który jest koordynatorem dwóch pakietów. Fundacji PROZON przypadło zadanie koordynowania „zrównoważenia” projektu. Modne angielskie słowo „sustainability” oznacza w praktyce przydatność tego projektu i jego dalsze życie po zakończeniu finansowaniu, czyli od października 2015 roku. Naszym zadaniem jest znaleźć takie rozwiązania, by bez dokładania (czyli przez zrównoważenie kosztów z wpływami) i zgodnie z celami statutowymi każdego z partnerów, projekt mógł się dalej rozwijać i być dla techników chłodnictwa i klimatyzacji wciąż aktualną i potrzebną bazą wiedzy.

Czy zatem mogą już Państwo teraz coś więcej powiedzieć o przyszłości długoterminowego wykorzystania tej inicjatywy?

KG: Przede wszystkim, wiedza zawarta w szkoleniach – uzupełniana i aktualizowana – będzie nieodpłatnie dostępna dla użytkowników. Na pewno będzie to bardzo dobre uzupełniające narzędzie dla wszelkich placówek szkoleniowych, które będą prowadzić jakiegokolwiek zajęcia dotyczące czynników chłodniczych – czy będą to centra szkoleniowe, czy szkoły średnie albo wyższe. Mamy też sygnały z krajów spoza konsorcjum, że jest zainteresowanie tworzeniem kolejnych wersji językowych.

W ramach REAL ALTERNATIVES zbudowana została baza, biblioteka elektroniczna. Jaki jest jej cel i do kogo jest kierowana?

KG: Nie tworzymy, przynajmniej na razie, zawartych tam treści i nie to było przyczyną powstania e-biblioteki – skupiamy się na szkoleniach. E-bibliotekę traktujemy uzupełniająco. Wiedza o czynnikach alternatywnych jest bardzo rozproszona, chcieliśmy więc zebrać w jednym miejscu zweryfikowane przez nas źródła poświęcone tematyce stosowania alternatywnych czynników chłodniczych, dostępne nieodpłatnie. Powszechnie wiadomo, że często najbardziej wartościowa wiedza ukrywa się w doświadczonych firmach. Naszym celem było odfiltrowanie zawierających ją publikacje od typowej oferty handlowej.

Jaka jest obecna sytuacja czynników alternatywnych w Europie i w Polsce? Jakże kreślą Państwo tendencje dla nich w najbliższych latach?

KG: Wśród dużych operatorów widać sygnały zainteresowania tymi rozwiązaniami. Instalacje amoniakalne, czy na dwutlenek węgla są dość dobrze rozpoznane i chętnie wykorzystywane w przemyśle czy też przez sieci supermarketów do zastąpienia dotychczasowych instalacji na czynniki HCFC, bez etapu wykorzystania F-gazów. W Polsce widać np. wzrost zainteresowania nadkrytycznymi instalacjami na dwutlenek węgla w handlu spożywczym. Węglowodory kojarzone są głównie z małymi instalacjami. Natomiast nowinką techniczną wciąż pozostają czynniki syntetyczne o niskim GWP, choć na świecie są już pierwsze wdrożenia instalacji klimatyzacyjnych na R32 (pracują nad nimi wszyscy uznani dalekowschodni producenci), powstają też podzespoły (sprę-

Obecnie instalacje chłodnicze z CO₂ najczęściej znajdują zastosowanie w super i hipermarketach [fot. Eurammon]

żarki) na R1234ze. Znany jest również fakt zastosowania czynnika HFO R1234yf w klimatyzacjach samochodowych w nowych typach aut.

Dziękuję za rozmowę i czekamy zatem na pierwsze oficjalnie dostępne szkolenia.

KG: Dziękuję i zapraszam już w pierwszym kwartale 2015. ■

Kompletny system rekuperacji Harmann

REQUFLEX

Elastyczny system dystrybucji powietrza

- | przewód dwuwarstwowy HDPE
- | powłoka antybakteryjna jony srebra
- | prosty i szybki montaż

REQURNA

Wysokosprawne rekuperatory

- | sprawność do 95%
- | nagrzewnica wstępna
- | automatyczny bypass

Harmann Polska Sp. z o.o.
ul. Półtanki 29 G
30-740 Kraków

t: +48 12 650 20 30
f: +48 12 264 71 13
biuro@harmann.pl

www.harmann.pl